

NOMENCLÀTORS FEMENINS A L'EBRE

iccia als bre

anys, al segle XX.

A més, a la Ràpita, s'estaria estudiant d'ampliar la presència femenina al nomenclàtor municipal. Un dels projectes que hi ha a sobre la taula és la construcció d'una plaça a l'esplanada del costat de l'Escola d'Hortaleria Pons, al darrere de la impremta local Gràfiques Castellà, en què, segons han apuntat algunes entitats locals, una de les opcions que s'estaria considerant és posar-li el nom de *La Muixa* -com era coneguda la rapitenca Angelina Sans Chaler, que va ser condemnada a 30 anys de presó per propagandista roja, activista, sindicalista, republicana i feminista-.

A L'EBRE, HI HA 229 CARRERS AMB NOM DE DONA A les Terres de

Amposta va homenatjar l'artista i activista social Mari Chordà amb una plaça que en duu el nom.

L'Ebre hi ha 52 municipis amb milers de carrers. D'estos, només 229 portarien nom de dona, segons les dades del sistema Nomenclàtor de Catalunya de carrers amb nom de dona, impulsat per l'Institut Català de les Dones, l'any 2014. Esta xifra, però, s'hauria d'agafar amb pinces, ja que, com que es tracta d'una eina col·laborativa, si els ajuntaments no han notificat la incorporació de nous espais amb nom de dona, el mapa no estaria actualitzat. Així, doncs, podria ser que en els darrers anys

s'haguessen incorporat nous carrers amb noms femenins que no constarien al sistema. Tot i això, segons estes dades, algunes poblacions com Alfara de Carles, l'Ampolla, Camarles, Paülis, Caseres, la Palma d'Ebre, la Torre de l'Espanyol o Vinebre no tenen registrat cap carrer amb nom de dona.

Davant d'això, la directora territorial d'Igualtat i Feminismes, Mar Lleixà, apunta que **"necessitem crear i visibilitzar referents, i reivindicar estes dones. Este ha estat l'objec-**

tiu, per exemple, del projecte Dones Rurals, Dones de les Terres de l'Ebre que hem desenvolupat en el darrer any, aquí, a Terres de l'Ebre, de la mà d'ajuntaments, equipaments i entitats locals que ens han proporcionat dones que poden ser referents", apunta Lleixà. Este projecte recupera la memòria d'un centenar de dones ebreñques que han estat protagonistes en el món rural, un àmbit molt masculinitzat, per tal de donar-los visibilitat i reconèixer les seues experteses i coneixements. Amb tot, Lleixà assenyala que **"cal incorporar noms de dones a carrers, places, a espais culturals, perquè encara n'hi ha pocs"**. Però, noms i cognoms propis de dones. Hi ha moltes ciutats, com, per exemple, Tortosa, on sí que hi ha un bon grapat de carrers amb nom de dona -segons el sistema, una quarantena-, però pràcticament la majoria van dedicats a santes o mares de Déu. En este sentit, Ulldecona, sí que compta amb diversos carrers dedicats a dones que no són mares de Déu, com els carrers Montserrat Roig, M. Aurèlia Capmany, Mercè Calduch o Consol Gavalda; o Amposta, també, amb la plaça dedicada a

Cecília Carvallo o a Helena de Troia, els passatges de Diana o Minerva, o els carrers d'Agustina d'Aragó, Cova-donga, d'Elisa, d'Elisabets, d'Olimpia, Penèlope o d'Amàlia.

D'altra banda, i per tal de reconèixer i destacar el paper d'algunes dones a la societat, ajuntaments com el de Tortosa han posat en marxa projectes com Dones Rellevants, impulsat el 2022, que busquen difondre les biografies de diverses tortosines que van destacar en els seus respectius camps. La primera selecció va centrar-se en dones que van viure entre els segles XIX i XX, com l'actriu Carlota de Mena i Zamora, una de les intèrprets més destacades de la Catalunya de la segona meitat del s.XIX; la pintora Manuela Delsors i Mangrané, l'artista que va sobresortir a la dècada dels quaranta i cinquanta del s. XX, especialment pels retrats, dibuixos i les natureres mortes; la mezzosoprano Enriqueta Massoni, coneguda arreu de l'Estat i diversos països del continent americà; i la llibretera i científica Enriqueta Ferrús, editora de llibres i regent de l'actual llibreria Viladrich, de qui l'any passat va commemorar-se el centenari de la seua mort. ■